

Civitate Wratislaviensi Donatus

Nagroda Wrocławia

Nagroda Prezydenta Wrocławia

2011

Szanowni Państwo,

niewiele jest dni w roku, w których tak jak dziś celebруем nasze przywiązanie do Wrocławia. Święto Wrocławia – od dwóch dekad obchodzone w dniu święta patronalnego św. Jana – skłania do refleksji nad złożonym zjawiskiem wrocławskiej tożsamości lokalnej. Współczesna „wrocławskość” to bez wątpienia polskość tkwiąca korzeniami w tradycjach przybyłych tu po II wojnie światowej mieszkańców różnych stron II RP. To równocześnie tożsamość nawiązująca do wielokulturowej przeszłości Wrocławia i czerpiąca z niej to wszystko, dzięki czemu Wrocław postrzegany jest jako miasto przyjazne i otwarte. To jednak przede wszystkim tożsamość wciąż budowana rytmem współczesnych wydarzeń ważnych dla lokalnej wspólnoty.

Jednym z jej filarów i punktów odniesienia są obchody Święta Wrocławia i uroczysta sesja Rady Miejskiej, podczas której przyznawany jest tytuł honorowego obywatela Wrocławia „Civitate Wratislaviensi Donatus”, a także Nagrody Wrocławia i Nagrody Prezydenta Wrocławia.

Tegoroczny Civitate Wratislaviensi Donatus to osoba, której zasługi dla Wrocławia są powszechnie znane. Cieszę się, że przyznając ten tytuł Władysławowi Frasyniukowi, radni wyrazili szczególnie uznanie dla jego odwagi w walce o wolną Polskę.

Pamięć o latach totalitaryzmu i przywiązanie do ideałów wolnościowych to ważny element zbiorowej świadomości wrocławian. Jej wyrazem jest także uhonorowanie wrocławskiego Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

Laureatom Nagród Wrocławia serdecznie gratuluję. Pani Wiesławie Drojeckiej i Panu Bogusławowi Litwińcowi – znakomitych osiągnięć artystycznych. Panu Profesorowi Wojciechowi Witkiewiczowi – oddania i determinacji w służbie chorym. Chylę czoła przed postacią zmarłej niedawno Pani Konsul Annette Bußmann, wielce zasłużonej dla budowania dobrej współpracy między Polakami i Niemcami.

Wszystkich tegorocznych laureatów łączy jedna wspólna cecha – pokochali Wrocław i z nim związali swoje losy.

Jacek Ossowski

Wrocław, 24 czerwca 2011 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia

Szanowni Państwo,

Cieszę się, że na początku lat 90. XX w. Wrocław oficjalnie powrócił do XIV-wiecznej tradycji obchodów dnia Świętego Jana Chrzciciela, jednego z patronów miasta. Święto Wrocławia, rozpisane na szereg inicjatyw kulturalnych i rekreacyjnych, na trwałe zagościło bowiem w kalendarzu najważniejszych przedsięwzięć integrujących naszych mieszkańców. Kulminacją tych obchodów jest uroczyste przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Wrocławia oraz Nagród Wrocławia i Nagród Prezydenta Wrocławia osobom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla stolicy Dolnego Śląska.

Nagrody Prezydenta Wrocławia są przyznawane za osiągnięcia w minionym roku. W trakcie dotychczasowych dwudziestu edycji wręczono 87 wyróżnień. 24 czerwca 2011 roku uhonorujemy kolejnych pięcioro laureatów – ludzi związanych z kinem, sportem, biznesem, a także działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz budujących współpracę międzynarodową.

Uroczysta Sesja Rady Miejskiej Wrocławia jest dla mnie wydarzeniem szczególnym. Jest doskonałą okazją, aby docenić dorobek i wartość podejmowanych przez laureatów działań. Mój podziw i szacunek budzi przede wszystkim ich aktywność zawodowa połączona z niezliczonymi i różnorodnymi pasjami.

Pragnę podziękować wszystkim laureatom za codzienne zaangażowanie w życie naszego miasta. Cieszę się, że swoje losy związali Państwo z Wrocławiem. Wierzę, że każdego dnia odnajdują w nim Państwo atmosferę życzliwości i przyjaznego domu.

Proszę przyjąć życzenia dalszych wspaniałych sukcesów, satysfakcjonujących wyzwań oraz niesłabnącego entuzjazmu w poznawaniu świata i ludzi.

Rafał Dutkiewicz

Wrocław, 24 czerwca 2011 r.

Prezydent Wrocławia

Władysław Frasyniuk

Legenda dolnośląskiej „Solidarności”, człowiek-symbol walki o wolną Polskę, odważny i szanowany obywatel Wrocławia.

Absolwent Technikum Samochodowego we Wrocławiu (1974 r.), do sierpnia 1980 r. kierownik wrocławskiego MPK. Uczestnik strajku sierpniowego, współtwórca MKS; rzecznik prasowy MKZ Dolny Śląsk; członek Krajowej Komisji Porozumiewawczej, a następnie Prezydium Komisji Krajowej NZSS „Solidarność”.

Od czerwca 1981 r. przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk, po wprowadzeniu stanu wojennego przewodniczący Regionalnego Komitetu Strajkowego Dolny Śląsk, gdzie wyróżniał się odwagą i determinacją w podejmowaniu działań organizacyjnych, strajkowych, wydawniczych, informacyjnych, co uczyniło go legendą wśród działaczy opozycyjnych Wrocławia i całego kraju. Po raz pierwszy aresztowany 5 października 1982 r., skazany na 6 lat więzienia, w lipcu 1984 r. zwolniony na mocy amnestii. Miesiąc po zwolnieniu zatrzymany ponownie i skazany na 3 miesiące aresztu. W lutym 1985 r., po spotkaniu z Lechem Wałęsą aresztowany w Gdańsku i ponownie skazany na 4,5 roku więzienia, we wrześniu 1986 r. zwolniony na mocy amnestii.

W 1989 r. należał do władz związku i uczestniczył w obradach Okrągłego Stołu. Jako członek Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w maju 1990 r. został radnym Rady Miejskiej Wrocławia I kadencji i delegatem

Gminy Wrocław do Sejmiku Samorządowego Gmin Województwa Wrocławskiego.

W 1991 został wybrany w okręgu wrocławskim do Sejmu RP. Mandat posła sprawował przez trzy kolejne kadencje aż do roku 2001. W parlamencie zajmował się zagadnieniami gospodarczymi, przekształceniami własnościowymi, systemem gospodarczym i problematyką skarbu państwa.

Odnznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski (2006 r.) przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, w 1995 r. wyróżniony nagrodą „Wielka Wrocławka”. W 2009 r. otrzymał tytuł Ambasadora Wrocławia oraz „Nagrodę Miasta Wrocławia”.

Należy do grona cenionych obserwatorów i komentatorów życia politycznego kraju.

Annette Bußmann

Ukończyła studia muzyczne, była śpiewaczką operową (alt), organistką i dyrygentem chóarów. Równolegle studiowała prawo, uzyskując tytuł doktora. W 1997 r. zdała egzamin do Akademii Dyplomatycznej przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Jak sama wspominała, Polska interesowała ją od dawna. W Zagłębiu Ruhry, z którego pochodziła, miała okazję poznać wielu polskich emigrantów. Języka polskiego zaczęła uczyć się w 1998 r. na kursie w Warszawie, z którą chciała wtedy związać swoją dyplomatyczną karierę.

W 2001 r. otrzymała propozycję pracy w Konsulacie Generalnym we Wrocławiu. Stanowisko kierownika referatu ds. kultury objęła w styczniu 2001 r., a już w czerwcu 2002 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się inauguracja powstałej z jej inicjatywy Polsko-Niemieckiej Szkoły Prawa. Na mocy umowy między Uniwersytetem Wrocławskim i Uniwersytetem Humboldta, na berlińskiej uczelni powołano analogiczną szkołę prawa polskiego. Za tę inicjatywę Senat Uniwersytetu Wrocławskiego uhonorował ją w 2004 r. złotym medalem. Współorganizowała także coroczny Tydzień Filmu Niemieckiego.

We Wrocławiu pracowała do roku 2004. Wróciła do Niemiec, gdzie była między innymi osobistym sekretarzem prof. Gesine Schwan, kandydatki do urzędu prezydenta Niemiec i ówczesnej pełnomocnik rządu ds. stosunków z Polską. W 2008 r. ponownie zaproponowano jej pracę we Wrocławiu na stanowisku konsula odpowiedzialnego za sprawy kultury i prasy oraz referat prawny.

Jej wykraczające daleko poza dyplomatyczne obowiązki inicjatywy współpracy polsko-niemieckiej zyskały jej szerokie uznanie we Wrocławiu i na terenie Dolnego Śląska. Była inicjatorką i organizatorką wielu inicjatyw kulturalnych, koncertów, animatorką kultury i polsko-niemieckiej wymiany artystów. Wspierała przedsięwzięcia upamiętniające wybitne postaci Dolnego Śląska – sympozja, wystawy, konferencje naukowe. Jednocześnie kontynuowała pracę naukową na Uniwersytecie Wrocławskim.

Podkreślała swoją wielką sympatię dla Polski i Polaków. Doceniła polską pracowitość, punktualność i solidarność między ludźmi. Pokochała Wrocław, a zwłaszcza Ostrów Tumski. Miała tu wielu przyjaciół, kupiła mieszkanie i planowała pozostanie na stałe po zakończeniu służby dyplomatycznej.

Zmarła 14 marca 2011 r. w domu rodzinnym w Herne w Zagłębiu Ruhry po długiej i ciężkiej chorobie.

Wiesława Drojecka

Zesłanka na Sybir, absolwentka liceum w Słupsku, a następnie Akademii Medycznej w Poznaniu (stomatologia).

Piosenkarka o miękkim i ciepłym głosie. W 1959 r. zajęła I miejsce w konkursie piosenkarskim zorganizowanym przez Polskie Radio w Poznaniu, co zainicjowało współpracę z orkiestrą Zygmunta Mahlika Poznańska Piętnastka Radiowa w latach 1959–1970. Jako solistka nagrała z tym zespołem około 200 piosenek. Nagrywała także z orkiestrami: Jerzego Miliana, Benona Hardego, Jerzego Gerta i Stefana Rachonia.

Po przeprowadzce do Wrocławia współpracowała z działającym przy rozgłośni radiowej Wrocławskim Kwintetem Rytmicznym Filipa Nowaka. Nagrywała wiele, dzisiaj już zapomnianych piosenek, wśród nich słynny „Złoty deszcz”, popularną w tamtych czasach piosenkę o Wrocławiu autorstwa Andrzeja Barskiego (pseud. Baron), z muzyką, Jadwigi Skowrońskiej. Występowała również w kabaletach, m.in. Zadra i Nie z Tej Ziemi, do którego teksty pisał m.in. Andrzej Waligórski.

Znakomite wykonanie utworu Bronisława Broka i Władysława Szpilmana „Nie wierzę piosence”, ugruntowało jej artystyczną pozycję, owocując 1964 r. nagrodą prasy zagranicznej i „Ekspresu Wieczornego” na I Międzynarodowym Festiwalu Piosenki w Sopocie.

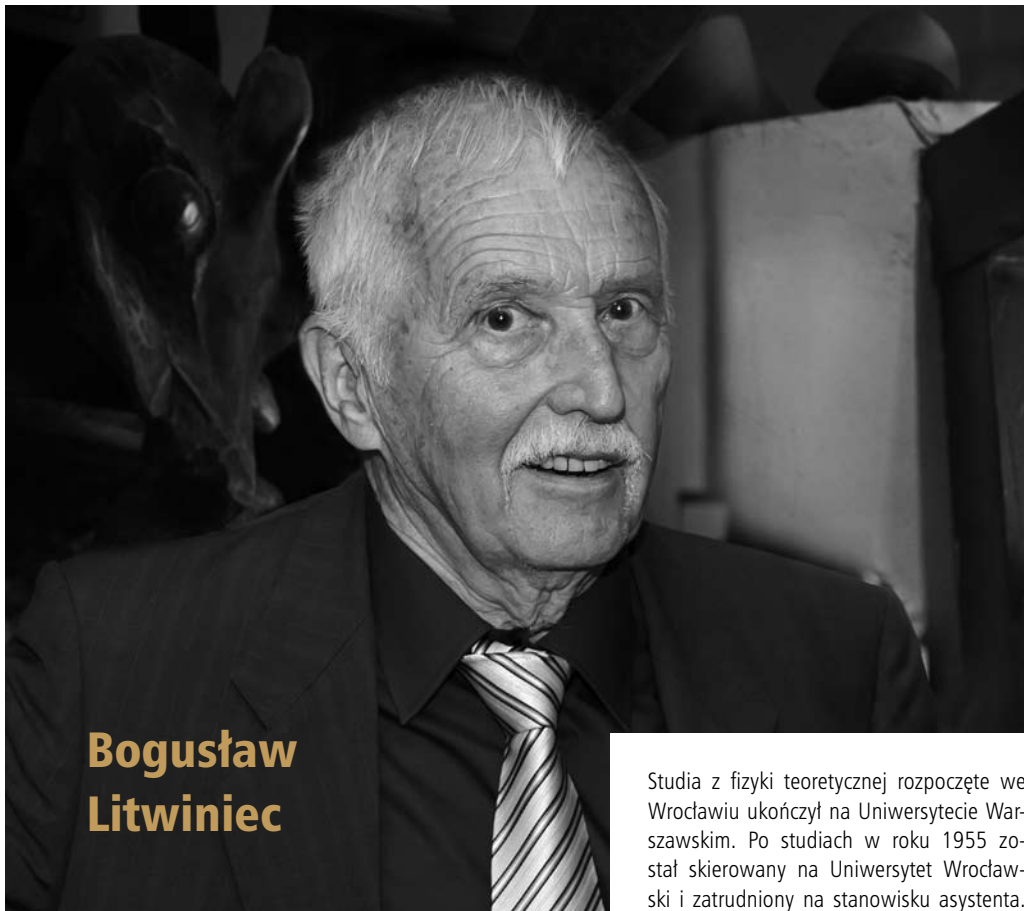
W latach 70. XX w. współpracowała z nowo powstałym Impartem, prezentując tam swój recital, śpiewała też piosenki w ka-

barecie Kwartet Na Cztery Głosy oraz w doraznie tworzonych zespołach estradowych, m.in. z orkiestrą Jerzego Zablockiego.

We Wrocławiu ostatni raz wystąpiła z recitale podczas koncertu milenijnego na wrocławskim Rynku. Przez ostatnie kilkanaście lat uczestniczyła w cotygodniowych popularnych audycjach muzycznych red. Jana Mazura w Radiu Wrocław, od pewnego czasu gości często w znanych audycjach red. Dariusza Michalskiego w I Programie Polskiego Radia w Warszawie.

Swoje rodzinne miasto rozstawiła, występując przez wiele lat na estradach i w programach telewizyjnych w kraju i za granicą, m.in. w ZSRR, gdzie obok Anny German uważana jest za najpopularniejszą polską piosenkarkę (w 2009 r. wznowiono tam jej płytę). Często też śpiewała w Jugosławii i w Niemczech, gdzie otrzymała liczne nagrody i wyróżnienia, co umiejscawia Wiesławę Drojecką w ścisłej czołówce polskich piosenkarek.

I choć sama piosenkarka wycofała się już z aktywnego życia artystycznego, to jej piękne nagrania, m.in. „Marjolaine”, „Spójrz, jaki księżyc”, „Złoty deszcz” czy „Nie wierzę piosence”, pozostały w pamięci jej wdzięcznych słuchaczy.

**Bogusław
Litwiniec**

Studia z fizyki teoretycznej rozpoczęte we Wrocławiu ukończył na Uniwersytecie Warszawskim. Po studiach w roku 1955 został skierowany na Uniwersytet Wrocławski i zatrudniony na stanowisku asystenta.

Był współredaktorem studentckiego dwutygodnika „Poglądy”, pierwszego czasopisma studentów i młodej inteligencji z nad Odrę.

W roku 1957 z gronem przyjaciół, głównie współpracowników „Poglądów”, założył studentcki „Tea3k Kalambur”, od 1979 r. pod nazwą Ośrodek Teatru Otwartego „Kalambur”, gdzie był jednocześnie kierownikiem, reżyserem, aktorem i autorem przedstawień. W 1966 r. ukończył awangardowe studium Formacji i Poszukiwań Dramaturgicznych na uniwersytecie w Nancy.

W latach 1967–1992 był organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Teatru Otwartego – do 1975 r. pod nazwą Festiwal Teatrów Studenckich. Na V Międzynarodowym Festiwalu Teatru Otwartego ogłosił manifest „21 przekonań sztuki otwartej”, stanowiący próbę syntezy ideałów kontrkultury. To przedstawienia festiwalu z 1975 r. przyciągnęły do Wrocławia całą elitę kulturalną Polski na czele z Andrzejem Wajdą i Haliną Mikołajewską.

W tym okresie Bogusław Litwiniec zaangażowany był w szereg innych inicjatyw kulturalnych, m.in. był dyrektorem artystycznym Hali Ludowej i Festiwalu polskich Sztuk Współczesnych we Wrocławiu, współtworzył i redagował miesięcznik „Śmiech Europy” i kwartalnik „Poglądy Otwarte”. Z zespołem

„Kalambura” występował w wielu w krajach europejskich, a także w USA i Kanadzie.

Bogusław Litwiniec jest autorem ponad 40 publikacji dotyczących teatru poezji, teatru faktu i teatru otwartego. Jego „Wybrane Szkice” ukazały się w zbiorze „Teatr młody – teatr otwarty” (1978).

Poza działalnością teatralną i kulturalną angażuje się również w działalność społeczną i polityczną. Należy do Związku Artystów Scen Polskich, jest członkiem Międzynarodowej Unii Teatrów Niezależnych w Amsterdamie oraz Stowarzyszenia Kultury i Cywilizacji Europejskiej w Genewie. Prowadził wykłady na Uniwersytecie we Lwowie oraz warsztaty dla młodych artystów z zakresu kontrkultury w Kijowie i Berlinie. Od czterech lat jest członkiem prestiżowego Stowarzyszenia Byłych Parlamentarzystów Europy. W latach 1995–2001 dwukrotnie został wybrany na radnego miasta Wrocławia, a w latach 2001–2005 sprawował mandat senatora. Od maja do lipca 2004 r. reprezentował Polskę w Parlamencie Europejskim.

Bogusław Litwiniec jest odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski w 2001 r. oraz Orderem Kawalera Kultury i Literatury Francji za międzynarodowe działania oraz na rzecz kultury i stosunków polsko-francuskich.

Wojciech
Witkiewicz

Chirurg, prof. Akademii Medycznej we Wrocławiu. W wieku czterech lat przyjechał z rodziną do Wrocławia. Jak mówi, jego dzieciństwo i młodość przebiegały wśród chorób i cierpienia najbliższych. Z przeżytego wtedy

doświadczenia bezradności i potrzeby pomocy drugiemu człowiekowi zrodziło się pragnienie zostania lekarzem.

Od 1984 r. związany z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym we Wrocławiu, w 1990 r. został jego dyrektorem. Pod jego kierownictwem szpital stał się jedną z najbardziej innowacyjnych placówek w regionie. Dzięki staraniom profesora w szpitalu uruchomiono pierwszy na Dolnym Śląsku tomograf komputerowy, aparaturę do rezonansu magnetycznego, laparoskop, a także aparat do radioterapii śródoperacyjnej chorych z nowotworem piersi. Od grudnia 2010 r. we wrocławskim szpitalu funkcjonuje pierwszy w Polsce robot chirurgiczny „Da Vinci”. W 2006 r., dzięki staraniom profesora Witkiewicza Wojewódzki Szpital Specjalistyczny uzyskał status Ośrodka Badawczo-Rozwojowego. W swojej pracy laureat podkreśla wolę kontynuowania tradycji wrocławskiej szkoły chirurgicznej założonej przez profesora Jana Mikulicza-Radeckiego. Podobnie jak na przełomie XIX i XX w. także i dziś we Wrocławiu prowadzone są pionierskie zabiegi chirurgiczne.

W jednym z wywiadów prasowych profesor Witkiewicz tak określił swoją filozofię prowadzenia szpitala: „Ciągle marzę, aby klinika Mayo Clinic w Rochester, do której miałem pojechać jako stypendysta 30 lat temu, ale

nie dano mi paszportu, była możliwa do prowadzenia tutaj, w naszym kraju. Chciałbym, aby tamte standardy dało się wprowadzić u nas. Chciałbym, aby szpital, którym kieruję, dało się zorganizować podobnie. Wszystko, co tutaj robię, co mam zamiar jeszcze zrobić, to pragnienie, aby przybliżyć to centrum do tamtej kliniki. Marzeniem jest także to, abym nie musiał dokonywać wyborów, których pacjentów przyjąć najpierw, a którzy muszą jeszcze poczekać”.

Cieszy się opinią w pełni oddanego i troskliwego lekarza. Pacjenci doceniają to, że oddaje im cały swój czas, często nie opuszczając szpitala przez wiele dni. Podkreśla, że osobisty kontakt chirurga z pacjentem od samego początku aż do zakończenia leczenia jest co najmniej tak samo ważny, jak techniczna sprawność i nowoczesna aparatura.

Wojciech Witkiewicz aktywnie działa w krajowych i międzynarodowych stowarzyszeniach chirurgicznych. Pełnił funkcję prezesa, a obecnie zasiada w Prezydium Zarządu Towarzystwa Chirurgów Polskich.

Niezależne Zrzeszenie Studentów

Region Wrocławski

Niezależne Zrzeszenie Studentów powstało 22 września 1980 r. w wyniku wydarzeń i strajków robotniczych z sierpnia 1980. Było w pewnym sensie studenckim odpowiednikiem „Solidarności” i skupiało młodych ludzi chcących niezależnej od władz państwowych organizacji studenckiej, a ponadto demokracji życia akademickiego, przestrzegania podstawowych swobód politycznych w kraju oraz praw człowieka, szanowania polskich

tradycji niepodległościowych i patriotycznych. Przez długi czas władze PRL zwlekały z rejestracją NZS. Dopiero w wyniku strajków studenckich zgodziły się na rejestrację zrzeszenia 17 lutego 1981 r.

Korzenie wielu działaczy wrocławskiego NZS wywodzą się ze Studenckiego Komitetu Solidarności (SKS), powstałego w 1977 r. po śmierci Stanisława Pyjasa. W czasie krótkiego czasu tzw. pierwszej Solidarności NZS, obok działań typowo prostudenckich związanych m.in. z postulatami reformy szkolnictwa wyższego, zajmował się także działalnością polityczną. „Łączyła nas nienawiść do Rosji, komuny, walka o to, aby niezależna organizacja mogła powstać, a w czasach stanu wojennego podtrzymywanie ducha wśród studentów, wiary, że doczekamy wolnej Polski” – wspominał w marcu 2011 r. Adam Lipiński. Z NZS wywodzi się wielu aktywnych obecnie wrocławskich polityków i działaczy samorządowych.

Po wprowadzeniu stanu wojennego NZS został zdelegalizowany, a wielu jego działaczy – aresztowanych. W kilku ośrodkach akademickich NZS prowadził jednak działalność podziemną. Po roku 1989 NZS został ponownie zalegalizowany. Stopniowo zmienił też profil swojej działalności, zdecydowanie ograniczając inicjatywy polityczne na rzecz reprezentowania interesów studentów

oraz realizowania przedsięwzięć kulturalno-rozrywkowych, stając się tym samym organizacją o typowo studenckim charakterze.

W chwili obecnej we Wrocławiu NZS funkcjonuje aktywnie przede wszystkim przy największych uczelniach publicznych. Organizacje uczelniane tworzą „Niezależne Zrzeszenie Studentów Region Wrocławski”.

Krzysztof Domarecki

Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, studiował też filozofię. W latach 1983–1991 pracował w Zakładzie Prawa Państwowego Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie zajmował się m.in. sądownictwem konstytucyjnym i ustrojem prezydenckim.

W roku 1992 założył, a następnie do roku 1999 kierował firmą Selena SA, pierwszą spółką w Grupie Selena, specjalizującą się w sprzedaży artykułów chemii budowlanej w Polsce. Selena SA należała do pionierskich firm, które na początku lat 90. XX wieku wprowadziły na polski rynek nowoczesne produkty chemii budowlanej, w tym uszczelniacze silikonowe i piany poliuretanowe do montażu okien i drzwi.

Obecnie Grupa Selena, mająca swoją centralę we Wrocławiu, prowadzi sprzedaż do ponad 50 krajów świata, w tym przez własne spółki handlowe zlokalizowane w 17 państwach. W skład Grupy wchodzi 30 spółek, w tym 11 nowoczesnych zakładów produkcyjnych.

Blisko 20 lat potrzebował Krzysztof Domarecki na zbudowanie firmy, którą bez żadnej przesady można nazwać globalną. Działania Grupy Selena bardzo mocno lokują gospodarkę Wrocławia w światowej sieci powiązań, dając doskonały przykład innym wrocławskim firmom, jak osiągnąć sukces i budować rozpoznawalną markę. Warto przypomnieć, że od kwietnia 2008 r. akcje Selena FM SA są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, a Grupa znalazła się w pierwszej trójce wśród polskich firm chemicznych o największej dynamice przy-

chodów w 2010 r. według Listy 500 „Rzeczpospolitej”.

Za swą działalność Krzysztof Domarecki otrzymał m.in. wyróżnienie w kategorii „Odpowiedzialność społeczna” w konkursie „Przedsiębiorca roku” organizowanym przez firmę Ernst & Young oraz tytuł „Tego, który zmienia polski przemysł” przyznany przez miesięcznik gospodarczy „Nowy Przemysł”. Od 2008 r. jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Techniki Budowlanej.

W 2010 r. Grupa Selena została uhonorowana tytułem Perły Polskiej Gospodarki w VIII rankingu opracowanym przez Instytut Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk wraz z miesięcznikiem „Polish Market”. Wyróżnienie, przyznawane najbardziej dynamicznym i efektywnie działającym przedsiębiorstwom, potwierdziło wysoką pozycję spółki na polskim rynku.

Kolejnym prestiżowym wyróżnieniem, którym uhonorowano Selenę SA w 2010 r., jest tytuł Budowlanej Firmy Roku, przyznawany najlepszemu przedsiębiorstwu branży budowlanej.

W kręgu pozabiznesowych zainteresowań Krzysztofa Domareckiego znajdują się podróże, filozofia i religioznawstwo. Czas wolny najchętniej spędza z rodziną, na rowerze lub nartach.

Roman Gutek

Studiował na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk, gdzie uczestniczył w seminarium z antropologii kina prowadzonym przez prof. Aleksandra Jackiewicza.

W czasie studiów prowadził Dyskusyjny Klub Filmowy UBAB, potem HYBRYDY. W latach 80. XX wieku zorganizował wiele przeglądów przybliżających polskim widzom nieznanne filmy zachodnich kinematografii.

W 1985 r. stworzył Warszawski Festiwal Filmowy i pełnił funkcję jego dyrektora do roku 1992. Był jednym z założycieli Fundacji Sztuki Filmowej i dyrektorem jej działu dystrybucji w latach 1990–1994.

Od 1994 r. jest właścicielem firmy Gutek Film zajmującej się upowszechnianiem kina autorskiego. Od tego samego roku jest również właścicielem kina „Muranów” w Warszawie. W latach 1995–2000 zasiadał, jako dyrektor programowy, w zarządzie Festiwalu Filmowego i Artystycznego Lato Filmów w Kazimierzu Dolnym.

Roman Gutek od 2001 r. organizuje festiwal filmowy Era Nowe Horyzonty, którego 1. edycja odbyła się w Sanoku, kolejne cztery w Cieszynie, a od 2006 gości we Wrocławiu. W tym roku miłośnicy jednego z najważniejszych przeglądów filmowych w Polsce spotkają się po raz 11.

Era Nowe Horyzonty ma już swoją markę i swoją wierną publiczność. Jest miejscem przede wszystkim dla reżyserów idących na przekór modom, dla indywidualistów operujących własnym stylem, językiem nie do podrobienia.

Poprzez pokazy konkursowe, panoramę kina współczesnego, retrospektywy oraz spotkania z mistrzami ruchomego obrazu każdego roku udaje się wywołać dyskusję wśród publiczności, co jest wielką siłą tego festiwalu.

W październiku 2010 r. odbyła się we Wrocławiu 1. edycja American Film Festival – kolejnego wyjątkowego przeglądu sztuki filmowej. Organizatorem festiwalu, współfinansowanego przez Gminę Wrocław oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jest Stowarzyszenie Nowe Horyzonty. Na festiwalu prezentowane są zarówno filmy niezależne, eksperymentalne, klasyka kina amerykańskiego, jak również premiery najnowszych filmów amerykańskich.

Działalność kulturalna Romana Gutka była wielokrotnie doceniana i nagradzana. W 2002 r. otrzymał Paszport „Polityki” w kategorii Kreator kultury. Rok później został wyróżniony Orderem Sztuk Pięknych i Literatury nadanym przez Ministra Kultury Francji za propagowanie kina francuskiego w Polsce i wzmocnienie kontaktów polsko-francuskich. W 2004 r. warszawskie kino „Muranów”, należące do ekskluzywnej sieci kin europejskich EUROPA CINEMAS, otrzymało nagrodę dla najlepszego kina tej organizacji.

Piotr Małachowski

Srebrny medalista XXIX Igrzysk Olimpijskich w Pekinie w rzucie dyskiem, w 2009 r. srebrny medalista mistrzostw świata, w 2010 r. mistrz Europy, czym na zawsze wpisał się w annały polskiego sportu.

Piotr Małachowski uprawia rzut dyskiem od 13. roku życia. Jego talent odkrył nauczyciel wychowania fizycznego Bernard Jabłoński. Jako pierwszy dał mu do ręki szkolny dysk i pokazał, jak rzucać. Jednym z pierwszych rzutów młody adept wybił tylną szybę w „maluchu” – dysk przeleciał przez szkolne ogrodzenie i uderzył w szybę zaparkowanego samochodu. Nie zniechęcił się jednak, nie roztawał z krążkiem. Nosił go ze sobą stale, rzucał gdzie popadło i biegał szukać w trawie. Jako 15-latek trafił do szkoły sportowej z internatem w Ciechanowie. Uwierzył w słowa swojego pierwszego trenera, że ciężka praca zawsze popłaca. Reprezentował kolejno kluby: WKS Ciechanów, Skrę Warszawa, AZS AWF Warszawa i obecnie Śląsk Wrocław.

Sport wielokrotnie musiał konkurować z muzyką, gdyż Piotr Małachowski grał w orkiestrze Ochotniczej Straży Pożarnej na trąbce.

Od zawsze odznaczał się wytrwałością w działaniu i uporem, co wielokrotnie zapocentrowało w jego życiu. Mimo olbrzymiej postury uchodzi za jednego z najszybszych dyskoboli na świecie. Starty w zawodach rozpoczął od Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży. W 2003 r. został młodzieżowym mistrzem Polski, rok później zdobył brązowy medal Mistrzostw Polski, a w 2005 r. został mistrzem kraju. W 2006 r. w Maladze wy-

kiem 66,21 m ustanowił rekord Polski, który od 21 lat pozostawał niepokonyty. Kolejny rekord Polski ustanowił ponad rok później, rzucając dyskiem w Kownie na odległość 66,61 m. Jego życiowy rekord to 68,65 m, zdobyty w 2008 r. w Sopocie podczas Memoriału Janusza Sidły.

Wicemistrzostwo olimpijskie zdobyte podczas letnich igrzysk w Pekinie w 2008 r., srebrny medal lekkoatletycznych mistrzostw świata w Berlinie w 2009 r. oraz tytuł mistrza Europy wywalczony w Barcelonie w 2010 r. ugruntowały pozycję Piotra Małachowskiego jako jednego z najwybitniejszych dyskoboli świata.

Dwukrotnie, w 2009 i w 2010 r., wygrał plebiscyt Złote Kolce na najlepszego polskiego lekkoatletę w sezonie. Zwyciężył w plebiscycie „Gazety Wrocławskiej” i Telewizji Wrocław na najlepszego sportowca Dolnego Śląska 2010 r.

Piotr Małachowski jest żołnierzem Wojska Polskiego. W latach 2004–2005 pełnił służbę zasadniczą, a od września 2005 r. jest podoficerem zawodowym w 2. Batalionie Dowodzenia Śląskiego Okręgu Wojskowego. W 2008 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2009 r. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju”.

Jarosław Pieniak

Z wykształcenia ekonomista, aktywnie działa w Dolnośląskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Zespołem Downa „Razem”, zrzeszającym rodziców i opiekunów dzieci dotkniętych tą chorobą genetyczną. Jest pierwszym Polakiem, któremu działająca przy ONZ międzynarodowa

organizacja Down Syndrome International przyznała nagrodę „Rodzic Roku 2010 na Świecie”. W ten sposób doceniono jego działalność w stowarzyszeniu „Razem”, które doprowadziło do wdrożenia we wrocławskich przedszkolach systemu tzw. edukacji włączającej, polegającego na tym, że dzieci z zespołem Downa uczą się w przedszkolach i szkołach razem z dziećmi zdrowymi.

Aktywność i zaangażowanie Jarosława Pieniaka oraz stowarzyszenia „Razem” skupia się głównie na niesieniu pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, a także wyrównywaniu ich szans oraz działaniu na rzecz i w interesie osób niepełnosprawnych, w szczególności dzieci i młodzieży z zespołem Downa. Organizacja konsoliduje rodziców i opiekunów, upowszechnia wiedzę na temat zespołu Downa oraz potrzeb osób nim dotkniętych, by umożliwić im normalne funkcjonowanie w naszym społeczeństwie.

Wrocław to pierwsze miasto w Polsce, które zdecydowało się wprowadzić system edukacji włączającej. Przygotowania do niego trwały dwa lata. W 2009 roku Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia wybrał trzy publiczne przedszkola, które zgłosiły się do udziału w projekcie. Obecnie pilotażowym programem przedszkolnym jest objętych ponad dwadzieścioro dzieci, które tym

samym otrzymały szansę kontynuowania nauki w szkołach podstawowych. Jarosław Pieniak podkreśla, że bez zaangażowania rodziców dzieci z zespołem Downa i urzędników magistratu nie byłoby takiego programu we wrocławskich placówkach.

Wyjątkowość projektu polega również na tym, że zmienia postrzeganie osób z zespołem Downa, a wszechstronny program edukacyjny wpływa korzystnie także na dzieci zdrowe – jak zauważa dyrektorka jednego z przedszkoli biorących udział w przedsięwzięciu, kiedyś rodzice nie chcieli, aby ich dzieci były w jednej grupie z dziećmi niepełnosprawnymi, a teraz nie tylko nie mają nic przeciwko, ale wręcz cieszą się z tego. Gdy te dzieci dorosną, na pewno będą w pełni akceptowały wszystkich, również ludzi, którzy się od nich różnią.

Wszyscy uczestnicy projektu podkreślają, że we Wrocławiu udało się stworzyć coś, czego zazdroszczą nam, a nawet chcą od nas kopiować inne kraje, wśród nich nawet tak rozwinięte jak Japonia.

Kolegium Europy Wschodniej

KOLEGIUM EUROPY WSCHODNIEJ Fundacja

im. Jana Nowaka - Jeziorańskiego

Idea powołania Kolegium Europy Wschodniej narodziła się wiosną 2000 r. podczas pobytu Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu oraz wizyty w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Krzyżowej. „Kurier z Warszawy” był bowiem przekonany, że „muszą powstać odpowiedniki Krzyżowej jako miejsca spotkań Polaków i Ukraińców, Polaków i Rosjan, Białorusinów i Litwinów”. W celu realizacji tego

zadania 9 lutego 2001 r. powołano fundację. Ma ona charakter pozarządowy, nie-dochodowy, nie jest związana z żadnymi ugrupowaniami politycznymi i związkami wyznaniowymi. Fundacja działa na rzecz współpracy pomiędzy narodami Europy Środkowej i Wschodniej. Swoje cele statutowe realizuje poprzez działalność edukacyjną, kulturalną, wydawniczą, programy rozwojowe wspierające transformację w krajach Europy Wschodniej, organizację spotkań, wykładów i konferencji. Kolegium jest wydawcą dwumiesięcznika „Nowa Europa Wschodnia”.

Siedziba fundacji znajduje się we Wrocławiu, o którym Jan Nowak-Jeziorański mówił: „Wrocław to miasto, którego mieszkańcy mają swoje korzenie przede wszystkim na Wschodzie. Lwowskie sentymenty wrocławian przekonały mnie, że pomysł powołania organizacji o charakterze pojednawczym, a nie rewizjonistycznym, zyska poparcie wielu środowisk. Tak też się stało”.

Oprócz Jana Nowaka-Jeziorańskiego założycielami Kolegium są: miasto Wrocław, województwo dolnośląskie, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa, Fundacja Krzyżowa i Stowarzyszenie na Rzecz Kultury Europejskiej. Przez 10 lat istnienia działalność Kolegium została kilkakrotnie wyróżniona i nagrodzona, mię-

dzy innymi: Europejską Nagrodą Obywatelską przyznaną przez Parlament Europejski za aktywność na rzecz porozumienia między narodami wspólnej Europy, nagrodą czasopisma naukowego „Przełom Wschodni” dla Stanisława Kulczyckiego za monografię „Hotołdomor. Wielki Głód na Ukrainie w latach 1932–1933 jako ludobójstwo” oraz Piórem Fredry w 2008 r. za książkę „Nie chyliłem czoła przed mocą. Antologia poezji białoruskiej od XV do XX wieku”.

Wśród najważniejszych programów zrealizowanych przez KEW należy wymienić: Wschodnią Szkołę Zimową, realizowaną wspólnie z Uniwersytetem Warszawskim, Festiwal Kultury Białoruskiej, Szkołę Polsko-Rosyjską, Szkołę Polsko-Kaukaską, Szkołę Polsko-Ukraińską, „Study Tours to Poland”, Festiwal Kultury Ukraińskiej „Ukraina Viva”, Wydawnictwo Kolegium, konferencję Polska Polityka Wschodnia oraz Program Współpracy Międzynarodowej „Wrocław Solidarity Bridge”.

Obecnie do priorytetów Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego należy powstający we Lwowie Pomnik Pomordowanych Profesorów Lwowskich.

Honorowe obywatelstwo

– nowożytna historia tej szczytnej godności, nadawanej osobie o wielkich zasługach i ogromnym autorytecie moralnym, sięga czasów rewolucji francuskiej (fr. *bourgeois honoraire*). W 1792 roku rząd rewolucyjnej Francji nadał szczytny tytuł honorowego obywatela Francji Tadeuszowi Kościuszcze jako wyraz uznania dla jego walki o ideały wolności. W tym samym roku tytuł ten otrzymał również Fryderyk Schiller za rewolucyjne przesłanie „Zbójców”.

Honorowe obywatelstwo przyznawane jest na całym świecie, zarówno przez państwa, jak i regiony oraz miasta. Otrzymują je artyści, pisarze, uczeni, politycy, osoby zasłużone dla kraju lub lokalnej społeczności, organizacje i instytucje. Jednym z bardziej znanych – i niezwykle rzadkim, gdyż jak dotąd zdarzyło się to tylko siedem razy – przykładów nadania tytułu honorowego obywatelstwa USA było przyznanie tej godności przez Kongres USA jako pierwszemu w 1963 roku Winstonowi Churchillowi. Jako siódmy otrzymał ten tytuł pośmiertnie w 2009 roku Kazimierz Pułaski.

Honorowe Obywatelstwo Wrocławia

– nadawane jest przez władze miejskie w celu wyróżnienia osób szczególnie zasłużonych dla Wrocławia. Tytuł przyznawano osobom piastującym wysokie urzędy, przede wszystkim politykom i wojskowym. Obywatelstwo tytułarne otrzymywały osoby spoza Wrocławia: politycy, uczeni, literaci i artyści. Niektórzy z nich urodzili się lub zmarli we Wrocławiu.

Po raz pierwszy Rada Miejska Wrocławia przyznała tytuł honorowego obywatela miasta w 1870 roku. Otrzymał go Carl Ludwig August baron von Ende, starosta powiatu ziemskiego wrocławskiego. Do 1933 roku uhonorowano 24 osoby, m.in. niezwykle zasłużonego dla Wrocławia nadburmistrza Georga Bendera oraz pisarza Gerharda Hauptmanna, laureata nagrody Nobla z 1912 roku.

W 1993 r. Rada Miejska Wrocławia ustanowiła tytuł *Civitate Wratislaviensi Donatus*. Jako pierwszego uhonorowano tym tytułem prof. Alfreda Jahna, rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1962–1968.

Nagrody Miasta Wrocławia

– uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 stycznia 1993 roku ustanowione zostały 3 wyróżnienia: tytuł *Civitate Wratislaviensi Donatus* – przyznawany osobom odgrywającym istotną rolę w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym Wrocławia, Nagroda Wrocławia – którą Rada Miejska przyznaje osobom i instytucjom za całokształt ich pracy na rzecz miasta na wniosek Komisji Nominacyjnej (do 2002 roku Rady Nominacyjnej), oraz Nagroda Prezydenta Wrocławia – przyznawana osobom i instytucjom za działalność i osiągnięcia w mijającym roku po zasięgnięciu opinii Komisji Nominacyjnej. Komisja Nominacyjna ma charakter doraźnej komisji Rady Miejskiej. W jej skład wchodzi 12 radnych, a jej pracom przewodniczy Przewodniczący Rady.

Uprawnionymi do składania wniosków o nadanie Nagrody Wrocławia są: Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia i jej komisje oraz Prezydent Wrocławia, a także organizacje działające na terenie miasta.

O Nagrodę Prezydenta Wrocławia wnioskować mogą: Prezydent Wrocławia, komisje Rady Miejskiej i pozostałe organizacje. Wszystkie wnioski kierowane są bezpośrednio do Komisji Nominacyjnej. Obydwa rodzaje nagród są przyznawane corocznie 24 VI – w dniu Święta Wrocławia, a zarazem patrona miasta, św. Jana Chrzyciela.

Civitate Wratislaviensi Donatus**1993**

Alfred Jahn (1915-1999)

1994

Tadeusz Różewicz (ur. 1921)

1995

Henryk Tomaszewski (1919-2002)

1996

Henryk Gulbinowicz (ur. 1923)

1997

Jan Paweł II (1920-2005)

1998

Jerzy Grotowski (1933-1999)

1999Wojciech Dzieduszycki (1912-2008)
zrzekł się tytułu w 2006 r.**2000**

Jan Nowak-Jeziorański (1913-2005)

2001

Václav Havel (ur. 1936)

2002

Norman Davies (ur. 1939)

2003

Andrzej Wajda (ur. 1926)

2004

Władysław Bartoszewski (ur. 1922)

2005

Lech Wałęsa (ur. 1943)

2006

Sylwester Chęciński (ur. 1930)

2007

Kurt Masur (ur. 1927)

2008

Dalajlama XIV (ur. 1935)

2009

Urszula Koziół (ur. 1931)

2010Aleksandra Natalli-Świat (1959-2010),
Władysław Stasiak (1966-2010),
Jerzy Szmajdziński (1952-2010)

Nagrody Wrocławia

1993

1. Roman Aftanazy
2. Towarzystwo Pomocy im. Brata Alberta

1994

1. Marek Dyżewski
2. Wanda Tomaszewska
3. Ewa Unger
4. Dawna Polonia Wroclawska

1995

1. Andrzej Jochelson
2. Dolnośląska Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych we Wrocławiu

1996

1. Stanisław Mięgisz
2. Andrzej Wyszniowski
3. Zespół Rozgłośni Polskiego Radia we Wrocławiu

1997

1. Wojciech Dzieduszycki
2. Jan Feliks Sarosiek
3. Wydawnictwo Dolnośląskie

1998

1. Marek Rostecki
2. Tadeusz Zipser
3. Zespół architektów: Wacław Hryniewicz, Wojciech Jarząbek, Jan Matkowski

1999

1. Janina Bogusławska-Jaworska
2. Maciej Łagiewski
3. Kabaret „Elita”

2000

1. Stanisław Arczyński
2. Sylwester Chęciński
3. Jan Miodek
4. Miesięcznik „Odra”

2001

1. Maria i August Wilhelm Hectowie
2. Renata Mauer-Różańska
3. Ewa Szumańska-Szmorlińska
4. „Notatnik Teatralny”

2002

1. Hans Hallgren
2. Czesław Hernas
3. Leon Kieres
4. Bogdan Ludkowski
5. Uniwersytet Wrocławski

2003

1. Jan Chorostkowski
2. Jan Kaczmarek
3. Wanda Toboła
4. Dzielnicza Wzajemnego Szacunku

2004

1. Paweł Jarodzki
2. Henryk Rossa
3. Wojciech Wrzesiński
4. Wydział Aktorski PWST we Wrocławiu

2005

1. Ks. Stanisław Orzechowski
2. Janusz Degler
3. Dolnośląska Izba Gospodarcza
4. Parafia pod wezwaniem św. Elżbiety przy ul. Grabiszyńskiej
i parafia pod wezwaniem św. Antoniego przy ul. Kasprowicza

2006

1. René Engel
2. Ryszard Lackner
3. Walentyna Krystyna Wnuk
4. Konwent oo. Bonifratrów prowadzący Hospicjum przy ul. Poświęckiej
5. Departament la Vienne

2007

1. Józef Dudek
2. Natalia Lach-Lachowicz
3. Kornel Morawiecki
4. Arcybiskupi Komitet Charytatywny
5. Teatr Pieśń Kozła

2008

1. Jerzy Czernik
2. Tadeusz Krasoń
3. Józef Łukaszewicz
4. Jan Ślęk
5. Alicja Zawisza

2009

1. Andrzej Nabzdyk
2. Romuald Siepsiak
3. Stanisław Wysocki
4. Bronisław Zathay
5. Związek Polaków na Białorusi

2010

1. Karol Bał
2. Władysław Frasyniuk
3. Jerzy Kos
4. MDK im. Kopernika we Wrocławiu
5. NSZZ Solidarność Region Dolny Śląsk

Nagrody Prezydenta Wrocławia

1992

1. Józef Cynar
2. Krzysztof Pelech
3. Igor Przegrodzki
4. Tadeusz Różewicz
5. Miesięcznik „Odra”
6. Orkiestra Kameralna „Leopoldinum”

1993

1. Ks. Franciszek Glód
2. Mariusz Hermansdorfer
3. „Notatnik Teatralny”
4. Teatr Polski

1994

1. Tadeusz Strugała
2. Jerzy Woźniak
3. Teatr Lalek
4. Wydawnictwo Dolnośląskie

1995

1. Adolf Juzwenko
2. Jan Jakub Kolski
3. PWST
4. Pismo Artystyczne „Format”
5. Związek Polskich Artystów Plastyków

1996

1. Arkadiusz Koniecki
2. Wojciech Kościelniak
3. Janusz Zaleski i Jacek Weksler

1997

1. Renata Mauer
2. Marcin Plaza
3. Ogród Botaniczny
4. Wydział Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego

1998

1. Ryszard Mazur
2. Stefan Placek
3. Fundacja Proscen i Teatr K2
4. Open Studio/WRO

1999

1. Aleksandra Kubicz
2. Ewa Michnik
3. Urszula Włodarczyk

2000

1. Tomasz Broda
2. Tymoteusz Karpowicz
3. Aleksandra Kurzak
4. Ryszard Tomaszewski
5. Marek Zieliński

2001

1. Lech Janerka
2. Twórcy wystawy „Wrocław 2000 – moje miasto”:
Włodzimierz Dolatowski, Michał Jędrzejewski, Stanisław Lose, Mieczysław Piróg
3. Sztafeta lekkoatletów:
Jacek Bocian, Józef Lisowski, Robert Maćkowiak, Piotr Rysiukiewicz

2002

1. Marek Danielak
2. Małgorzata Gorący
3. Galeria „Opus”

2003

1. Wojciech Kościelniak
2. Ewa Michnik (nagroda specjalna)
3. Hans Vontobel
4. Komenda Dolnośląskiej Chorągwi ZHP
5. XIV LO im. Polonii Belgijskiej

2004

1. Krzysztof Bojda
2. Krystyna Miłobędzka
3. Elżbieta Popławska-Dobijewska
4. Włodzimierz Szostek
5. Formacja Chłopięca „Legitymacje” (wyróżnienie specjalne):
Sambor Dudziński, Konrad Imiela, Cezary Studniak

2005

1. Ks. Andrzej Dzielak i ks. Mirosław Drzewiecki
2. Roman Kołakowski
3. Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby
i Nabytych Niedoborów Odpornościowych Akademii Medycznej we Wrocławiu
4. Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola

2006

1. Ewa Bohdanowicz
2. Bente Kahan
3. Marek Krajewski
4. Tadeusz Luty
5. Ks. Prałat Zdzisław Peszkowski

2007

1. Stanisław Dróżdź
2. Beata Maciejewska
3. Jan Słowikowski
4. Krzysztof Turkowski
5. Mieczysław Złat

2008

1. Krzysztof Kuliński
2. Krzysztof Wincza
3. ATM Grupa S.A. – Tomasz Kurzewski
4. Katolickie Radio Rodzina – ks. Cezary Chwiczyski
5. Portal „Nasza-Klasa”:
Łukasz Adziński, Michał Bartoszkiewicz, Paweł Olchawa, Maciej Popowicz

2009

1. Piotr Freyberg
2. Ewa Kobel
3. Aleksandra Kubicz
4. Bogusław Ogrodnik
5. Krzysztof Skowroński
6. Kazimiera Anna Wilk
7. Stowarzyszenie „Wratislaviae Amici”

2010

1. Jarosław Fret
2. Tomasz Merta
3. Małgorzata Mikołajczyk
4. Czesław Radzikowski
5. Dolnośląska Izba Gospodarcza